

Denna artikel publicerades för 2 år sedan

”Psykisk ohälsa får inte vara grund för diskriminering”

Alla har rätt till ett liv utan diskriminering, oavsett psykisk funktionsförmåga. En granskning som NSPH, Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa, genomfört visar att många med psykiska funktionsnedsättningar upplever sig diskriminerade av den samhällsinstans som ska vara deras yttersta skyddsnät – socialtjänsten.

Det här är en opinionstext

4 min läsning ⌚

"En förutsättning för att motarbeta diskriminering är att man för en löpande dialog med de berörda om hur de upplever socialtjänsten."

K

ommunerna måste arbeta mer systematiskt med att upptäcka och motarbeta diskriminering av personer med psykisk ohälsa. Just nu finns goda möjligheter – och statliga medel – att göra detta!

I projektet Din Rätt erbjuder vi i den ideella samarbetsorganisationen NSPH rådgivning och stöd till personer som upplever sig diskriminerade på grund av psykisk ohälsa. Över 450 personer har hört av sig till rådgivningen sedan den startade i slutet av 2014. Den vanligaste orsaken till att människor hör av sig är att de upplever sig bli diskriminerade i kontakten med socialtjänsten, på grund av sin funktionsnedsättning.

Vår undersökning hos landets alla kommuner visar att mer än hälften av socialtjänsterna saknar en löpande dialog med föreningar på psykisk ohälsa-området och därmed inte har någon sakkunnig part att värdera undersökningarnas resultat ihop med.

Än mer beklämmande är att bara en knapp tredjedel av socialtjänsterna har en handlingsplan mot diskriminering som inkluderar psykisk funktionsnedsättning. Så istället för att arbeta systematiskt för att upptäcka och motarbeta diskriminering förlitar man sig på de enskilda socialsekreterarnas kompetens och engagemang.

De behövliga åtgärderna kan handla om att utbilda chefer och personal i frågor som rör bemötande och diskriminering eller att kommunicera med mottagarna av stödet på ett sätt som är lättillgängligt även om ens hälsotillstånd gör det svårt att sätta sig in i komplicerade regler.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys pekar i en färsk studie på att datatillgången inom socialtjänsten generellt är bristfällig. När vi studerat svaren från de 193 kommuner som deltagit i vår studie är det bara sex stycken som både arbetar med god systematik och som genomfört förebyggande åtgärder.

Det är slående att systematiskt arbete och åtgärder verkar hänga ihop. God systematik leder till fler åtgärder – och tvärtom. Slutsatsen verkar vara att börja man lyssna så kommer man vilja vidta åtgärder, vilket talar för att brukarinflytande ger effekt.

Kommunerna samlar nu in data om livsvillkor och insatser för personer med psykisk ohälsa och funktionsnedsättning. Utifrån dem ska man göra analyser, sätta mål och ta fram handlingsplaner för de kommande årens utveckling inom området psykisk hälsa, bland annat för att stärka den enskildes rättigheter och delaktighet. Sveriges kommuner får i år sammanlagt 250 miljoner kronor för att genomföra detta. I årets handlingsplaner lyser generellt särskilda insatser för att inom socialtjänstens arbete motverka diskriminering av personer med psykisk ohälsa med sin frånvaro.

Detta är ett gyllene tillfälle för kommunerna att skapa nya rutiner och arbetssätt för hur man för en dialog med målgruppen och tillsammans diskuterar hur man kan förebygga diskriminering och hålla hög kvalitet. Det vilar ett stort ansvar på kommunernas axlar att tillgodose allas rätt till ett liv utan diskriminering.

Det här är en opinionstext publicerad i Dagens Samhälle. Åsikterna som uttrycks i artikeln står skribenten/skribenterna för.

Publicerad: 19 maj 2017 kl 05:30

Uppdaterad: 19 maj 2017 kl 06:31

Johanna Wester
projektledare för Din Rätt

Mårten Jansson
mobiliseringsansvarig på NSPH